

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SNAS

za rok 2016

Bratislava apríl 2017

Schválil: Mgr. Martin Senčák
riaditeľ

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Sídlo: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: E-mail: snas@snas.sk
Web: www.snas.sk, www.snas.eu

Obsah

Identifikácia organizácie	4
Pôsobnosť, poslanie a štruktúra	5
Pôsobnosť	5
Poslanie	5
Organizačná štruktúra.....	6
Orgány SNAS	6
Poradné orgány SNAS.....	7
Akreditačné služby	10
Akreditácia laboratórií	16
Akreditácia inšpekčných orgánov	17
Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti	17
Akreditácia certifikačných orgánov	17
Akreditácia environmentálnych overovateľov	20
Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov	20
Správna laboratórna prax	21
System manažérstva	23
Ciele kvality	23
Interné audity	24
Vzdelávacie aktivity.....	24
Sťažnosti, odvolania a iné podania.....	26
Spätná väzba	27
Dokumentácia	27
Externé audity	28
Monitoring ÚNMS SR.....	29
Externý audit na ISMS	29
Medzinárodné aktivity	29
Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte	29
Plnenie medzinárodných záväzkov	30
Cezhraničná akreditácia	32
Medzinárodná spolupráca.....	32
Hospodárenie.....	33
Zhodnotenie roku 2016.....	34
Výhľad na rok 2017	36
Strednodobý výhľad	36
Zoznam použitých skratiek	38

Identifikácia organizácie

Názov organizácie:	Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)
Logo:	
Sídlo organizácie:	Karloveská 63 840 00 Bratislava 4
Kontakt:	e-mail: snas@snas.sk www.snas.sk , www.snas.eu
Typ organizácie:	verejnoprávna inštitúcia
Zriadenie:	zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Riaditeľ:	Mgr. Martin Senčák
Členovia vedenia:	
zástupca riaditeľa a manažér kvality	Ing. Dagmar Bočanová
vedúci odboru akreditácie laboratórií, inšpekčných orgánov a SLP	RNDr. Lívia Kijovská, PhD. (od 08/2016) RNDr. Miroslav Kromka, CSc. (do 07/2016)
vedúca odboru certifikačných orgánov a overovateľov	Ing. Gizela Pelechová
vedúci odboru ekonomiky a prevádzky	Ing. Peter Lovecký
Ostatní pracovníci:	
odborný garant kalibračných laboratórií	Ing. Renáta Knorová
odborný garant skúšobných laboratórií	Ing. Oľga Bradová Ing. Alena Štefanovičová
odborný garant medicínskych laboratórií	Ing. Jarmila Dubajová, PhD.
odborný garant inšpekčných orgánov	Ing. Ivan Kováčik
odborný garant správnej laboratórnej praxe	Ing. Kvetoslava Forišeková
odborný garant certifikačných orgánov na produkty	Ing. Pavol Kothaj
odborný garant certifikačných orgánov na systémy manažérstva	Ing. Juraj Randus
odborný garant certifikačných orgánov na personál	Ing. Renáta Kuťková
odborný garant overovateľov emisii skleníkových plynov, EMAS	Ing. Renáta Kuťková

Pôsobnosť, poslanie a štruktúra

Pôsobnosť

SNAS je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o akreditácii“).

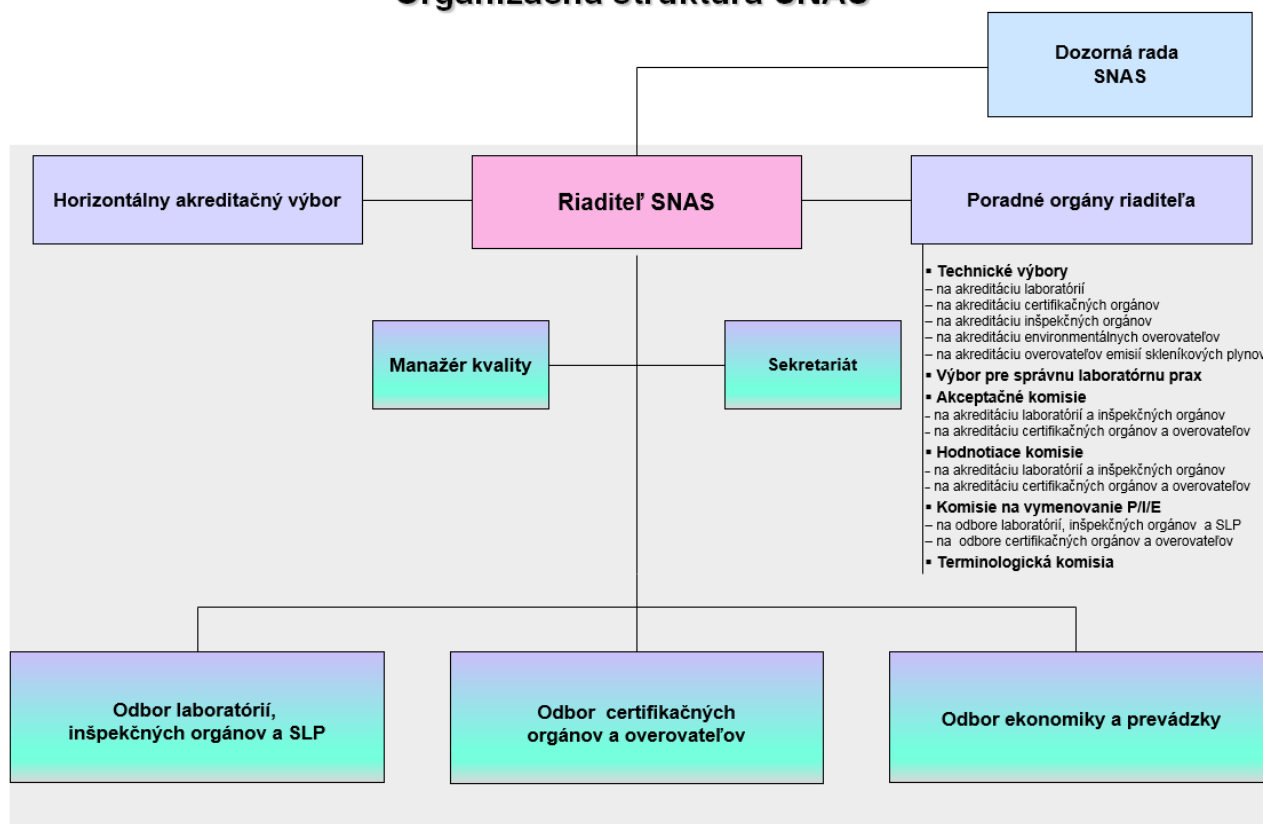
SNAS je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (ďalej len „nariadenie EPaR“) jediným vnútroštátnym akreditačným orgánom v Slovenskej republike, ktorý vykonáva akreditáciu orgánov posudzovania zhody ako činnosť orgánu verejnej moci uznaným vládou Slovenskej republiky.

V zmysle nariadenia EPaR sa SNAS pravidelne podrobuje vzájomnému hodnoteniu (ďalej len „evaluácii“) zo strany EA, ktorá preveruje dodržiavanie medzinárodnej normy a pravidiel stanovených pre akreditáciu. Monitorujúcou autoritou nad dodržiavaním zákona je ÚNMS SR.

Poslanie

Poslaním SNAS, ako jediného národne i medzinárodne uznaného akreditačného orgánu v Slovenskej republike, je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie, t.j. podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií (EA, ILAC, IAF, FALB, OECD) a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS, boli medzinárodne akceptované a uznávané.

Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra SNAS

Orgány SNAS

Orgánmi SNAS podľa § 10 zákona sú

- riaditeľ,
- dozorná rada.

Riaditeľ je štatutárnym orgánom SNAS, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Zodpovedá za plnenie záväzných požiadaviek vyplývajúcich z jej statusu vnútroštátneho akreditačného orgánu, statusu riadneho člena EA, ILAC, IAF, FALB a OECD, a statusu signatára medzinárodných dohôd o vzájomnom uznávaní EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA.

Dozorná rada je dozorným a kontrolným orgánom SNAS. Pôsobnosť dozornej rady je definovaná v § 14 ods. 2 zákona o akreditácii. Dozorná rada má piatich členov, ktorí sú zástupcovia MH SR (1 člen), ÚNMS SR (1 člen), SNAS (1 člen) a SAR (2 členovia).

Zloženie dozornej rady k 31.12.2016 bolo nasledovné:

Ing. Emil Košút – predseda, zástupca SAR

Ing. Božena Brinzová – podpredsedníčka, zástupca MH SR

Ing. Juraj Knopp, CSc., – zástupca SAR

Ing. František Babuška – zástupca ÚNMS SR

JUDr. Juraj Vondrášek – zástupca SNAS

Zasadania dozornej rady sa uskutočnili v dňoch 8. februára, 5. apríla a 2. decembra 2016.

Poradné orgány SNAS

Poradným orgánmi riaditeľa SNAS sú:

Horizontálny akreditačný výbor

- umožňujúci účinné a vyvážené zapojenie strán zainteresovaných na akreditácii bez prevahy niektorej z nich (národní regulátori, zákazníci akreditovaných orgánov posudzovania zhody, nezávislí experti z rôznych oblastí akreditácie a akreditované orgány posudzovania zhody)
- dohliadajúci na nezávislosť, transparentnosť a objektivitu akreditačných služieb
- spolupracujúci pri určovaní cieľov v oblasti akreditácie v koncepčných a strategických záležitostiach
- preverujúci, ako SNAS vykonáva svoje poslanie na Slovensku.

Technické výbory

- zabezpečujúce potrebné externé expertízy poskytujúce odborné stanoviská vo veciach priamo súvisiacich s akreditáciou deliace sa podľa oblastí akreditácie na
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu laboratórií
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu inšpekčných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu environmentálnych overovateľov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu overovateľov emisií skleníkových plynov
- jednotlivé technické výbory sú ešte bližšie špecializované na pracovné skupiny, kde je širšie zastúpenie expertov pre úzke špecifické oblasti akreditácie. V súčasnosti je pod technickými výbormi zriadených 23 pracovných skupín rôzneho zamerania.

Výbor SNAS pre správnu laboratórnu prax

- hodnotiaci písomné podklady k jednotlivým inšpekciám, predovšetkým čiastkové a súhrnné správy inšpektorov a ich závery z inšpekcií dodržiavania zásad SLP testovacími pracoviskami
- poskytujúci odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti inšpekcie a verifikácie plnenia zásad správnej laboratórnej praxe.

Akceptačné komisie

- preverujúce dostatočnosť informácií uvedených v žiadosti o akreditačnú službu, požadovanú oblasť, špecifikáciu činnosti alebo rozsah akreditácie, o ktorý je žiadané
- potvrdzujúce dostatočnosť zdrojov SNAS na výkon požadovanej akreditačnej služby a dostupnosť odborne spôsobilých posudzovateľov a expertov v danej oblasti akreditácie
- poskytujúce odporúčania vo veci akceptácie žiadostí o akreditačnú službu.

Hodnotiace komisie

- zhodnocujúce vhodnosť a správnosť postupu pri plánovaní, vzorkovaní a výkone posudzovaní v oblasti akreditácie, pre ktoré sú zriadené, vrátane záznamov z posudzovaní
- kontrolujúce plnenie všetkých záväzných požiadaviek pri výkone akreditačných služieb
- poskytujúce odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti akreditácie.

Komisie na vymenovanie posudzovateľov

- preverujúce dostatočnosť podkladov pre zaradenie odborníkov z rôznych oblastí do databázy SNAS
- pravidelne kontrolujúce aktuálnosť databázy posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov a expertov
- poskytujúce odporúčania na vymenovanie posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov SLP.

Terminologická komisia riešiaci otázky spojené s

- používaním odborných termínov
- prekladom z cudzích jazykov
- harmonizáciou odbornej terminológie v oblasti akreditácie.

Prehľad aktivít poradných orgánov riaditeľa SNAS roku 2016

Poradný orgán SNAS	Počet členov	Počet zasadnutí
Horizontálny akreditačný výbor	20	2
Technické výbory	50	4
Výbor SNAS pre správnu laboratórnu prax	6	5
Akceptačné komisie	14	47
Hodnotiace komisie	21	48
Komisie pre vymenovanie PVP/IVI/E	13	8
Terminologická komisia	8	0
S P O L U	108	114

SNAS zabezpečuje výkon svojich činností vo veľkej miere aj pomocou externých posudzovateľov, expertov a inšpektorov. V roku 2016 bolo v SNAS evidovaných celkovo 611 posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov a expertov SNAS, vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP. Z vedúcich posudzovateľov bolo 18 interných a 28 externých, vedúci inšpektor bol 1 interný a 10 externých. Interných zamestnancov bolo 35.

Ukazovateľ	k 31.12.2016	k 31.12.2015
Priemer. prepočítaný stav zamestnancov	36,1	41,2
Fyzický počet zamestnancov celkom	35	39
- z toho zamestnanci na dobu určitú	3	1
zamestnanci so zdravotným postihnutím	1	1

Veková štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2016:

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom
do 30	1	0	1
31-40	0	3	3
41-50	7	2	9
51-60	14	5	19
nad 60	1	2	3
Celkom	23	12	35

Akreditačné služby

SNAS akredituje podľa medzinárodne platných normatívnych dokumentov radu ISO 14000, ISO 15000, ISO/IEC 17000, v súlade s európskou a národnou legislatívou a povinnými aplikačnými dokumentmi medzinárodných organizácií – EA, ILAC, IAF a FALB:

- ⇒ laboratória
 - ✓ kalibračné – ISO/IEC 17025
 - ✓ skúšobné – ISO/IEC 17025
 - ✓ medicínske – ISO 15189
- ⇒ inšpekčné orgány – ISO/IEC 17020
- ⇒ certifikačné orgány na certifikáciu
 - ✓ systémov manažérstva – ISO/IEC 17021-1
 - ✓ osôb – ISO/IEC 17024
 - ✓ produktov – ISO/IEC 17065
- ⇒ organizátorov skúšok spôsobilosti – ISO/IEC 17043
- ⇒ environmentálnych overovateľov – ISO/IEC 17021-1 a nariadenie EP a R 1221/2009
- ⇒ overovateľov emisii skleníkových plynov – EN/ISO 14065
- ⇒ prípadne aj iné činnosti, na ktoré sa vzťahujú akreditačné požiadavky stanovené medzinárodne uznávanými normatívnymi dokumentmi.

Výsledkom činnosti SNAS je udelenie akreditácie orgánom posudzovania zhody, ktorá oficiálne potvrdzuje plnenie záväzných požiadaviek a ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranne, nezávisle a na požadovanej profesionálnej úrovni a ktorá je uznávaná doma i v zahraničí. SNAS tak poskytuje zákazníkovi orgánov posudzovania zhody požadovaný stupeň garancie, že výsledky činnosti orgánu posudzovania zhody sú dôveryhodné. U akreditovaných osôb SNAS vykonáva pravidelný dohľad nad plnením podmienok, za ktorých im bola udelená akreditácia.

Prehľad poskytnutých a poskytovaných akreditačných služieb SNAS v roku 2016 je uvedený v tabuľkách nižšie.

Prehľad počtu prijatých žiadostí o akreditačné služby SNAS v rámci jednotlivých oblastí akreditácie v roku 2016

Oblasť akreditácie	A	RA	RO	PP	Spolu	
Kalibračné laboratóriá	2	4	4	0	10	
Skúšobné laboratóriá	20	20	28	0	68	
Medicínske laboratóriá	7	4	2	0	13	
Organizátori skúšok spôsobilosti	0	0	1	0	1	
Inšpekčné orgány	4	2	2	0	8	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	0	1	3	0	4	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	0	2	0	0	2
	pri zváraní	0	0	0	0	0
	EnMS	0	0	1	0	1
	SFCS	0	0	0	0	0
	ZP	0	0	0	0	0
	EMS	0	2	0	0	2
	ISMS	0	0	1	0	1
	OH&S MS	0	2	0	0	2
	FSMS	0	0	1	0	1
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	0	1	0	0	1	
Environmentálni overovatelia	0	0	0	0	0	
Overovatelia emisií skleníkových plynov	0	0	0	0	0	
Plnenie notifikačných požiadaviek	1	0	2	0	3	
Dodržiavanie zásad SLP	1	3	0	0	4	
S P O L U	35	41	45	0	121	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, RO – rozšírenie akreditácie, PP – predbežné posúdenie

Ukončené akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2016

Oblasť akreditácie	Počet ukončených							Spolu	
	A	RA	SP	PP	RO	D			
						DR	DM		
Kalibračné laboratóriá	1	11	0	0	4	20	2	38	
Skúšobné laboratóriá	14	36	0	0	30	104	6	190	
Medicínske laboratóriá	6	5	0	0	1	16	4	32	
Organizátori skúšok spôsobilosti	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inšpekčné orgány	2	10	0	0	3	12	0	27	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	1	5	13	0	3	12	0	34	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	0	6	36	0	1	15	3	61
	EnMS	0	0	4	0	2	2	0	8
	pri zváraní	0	0	6	0	0	5	0	11
	SFCS	0	0	1	0	0	1	0	2
	ZP	0	0	2	0	0	2	0	4
	EMS	0	6	27	0	1	11	2	47
	ISMS	0	1	9	0	2	3	1	16
	OH&S MS	0	6	24	0	1	11	2	44
	FSMS	0	0	9	0	1	3	1	14
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	0	4	14	0	0	7	1	26	
Environmentálni overovatelia	0	0	1	0	0	6	0	7	
Overovatelia emisií skleníkových plynov	0	0	6	0	0	7	0	13	
Plnenie notifikačných požiadaviek	1	1	0	0	1	0	0	3	
S P O L U	25	91	152	0	50	237	22	577	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Rozpracované akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2016

Oblasť akreditácie	Počet rozpracovaných							Spolu	
	A	RA	SP	PP	RO	D			
						DR	DM		
Kalibračné laboratóriá	2	0	0	0	2	17	0	21	
Skúšobné laboratóriá	11	3	0	0	14	67	2	97	
Medicínske laboratóriá	4	0	0	0	1	16	1	22	
Organizátori skúšok spôsobilosti	0	0	0	0	1	4	0	5	
Inšpekčné orgány	3	0	0	0	0	6	0	9	
Certifikačné orgány certifikujúce produkty	1	0	4	0	1	7	0	13	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	0	0	11	0	0	12	1	24
	EnMS	0	0	1	0	0	1	0	2
	pri zváraní	0	0	1	0	0	2	0	3
	SFCS	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZP	0	0	3	0	0	3	0	6
	EMS	0	0	7	0	0	10	1	18
	ISMS	0	1	2	0	1	1	1	6
	OH&S MS	0	0	5	0	0	7	1	13
FSMS	0	0	1	0	0	0	1	2	
Certifikačné orgány certifikujúce osoby	0	0	1	0	0	2	0	3	
Environmentálni overovatelia	0	0	1	0	0	0	0	1	
Overovatelia emisií skleníkových plynov	0	0	6	0	0	3	0	9	
Plnenie notifikačných požiadaviek	0	0	0	0	0	5	0	5	
SPOLU	21	4	43	0	20	163	8	259	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Prehľad platných osvedčení o akreditácii v roku 2016

Oblasť akreditácie		Počet platných osvedčení k 31.12.2016
Kalibračné laboratóriá		48
Skúšobné laboratóriá		217
Medicínske laboratóriá		45
Organizátori skúšok spôsobilosti		4
Inšpekčné orgány		26
Certifikačné orgány certifikujúce produkty		25
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	33
	EnMS	5
	pri zváraní	6
	SFCS	1
	pre ZP	3
	EMS	25
	ISMS	7
	OH&S MS	24
FSMS	6	
Certifikačné orgány certifikujúce osoby		15
Environmentálni overovatelia		1
Overovatelia emisií skleníkových plynov		6
Plnenie notifikačných požiadaviek		13
S P O L U		510

Prehľad ukončených akreditačných služieb SNAS v rokoch 2014 až 2016

Oblasť akreditácie	Počet ukončených v r. 2014			Počet ukončených v r. 2015			Počet ukončených v r. 2016		
	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby
Laboratória	31	60	336	26	77	197	21	52	187
Certifikačné orgány	0	27	308	5	39	217	1	28	238
Inšpekčné orgány	1	4	31	1	3	18	2	10	15
Ostatné (PT, EO, OESP, NP)	1	5	27	2	3	24	1	1	21
S P O L U	33	96	702	34	122	456	25	91	461
Spolu za rok	831			612			577		

A - akreditácia, RA – reakreditácia, PT – skúšky spôsobilosti, EO – environmentálny overovateľ, OESP – overovateľ emisií skleníkových plynov, NAP – notifikačné požiadavky

Prehľad počtu platných osvedčení o akreditácii v rokoch 2014 až 2016

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení		
	k 31.12.2014	k 31.12.2015	k 31.12.2016
Kalibračné laboratória	49	47	48
Skúšobné laboratória	221	217	217
Medicínske laboratória	40	43	45
Organizátori skúšok spôsobilosti	3	4	4
Inšpekčné orgány	28	26	26
CO certifikujúce produkty	26	25	25
CO certifikujúce systémy manažérstva	96	107	110
CO certifikujúce osoby	17	16	15
Environmentálni overovatelia	1	1	1
Overovatelia emisií skleníkových plynov	6	6	6
Plnenie notifikačných požiadaviek	12	13	13
S P O L U	499	505	510

Akreditácia laboratórií

V roku 2016 v oblasti skúšania a kalibrácie počas plánovaných posudzovaní (dohľady, reakreditácie) bolo preverované plnenie požiadaviek relevantnej normy. Bolo ukončených 260 akreditačných služieb. Celkový počet dohľadov bol 152. K 31.12.2016 bolo rozpracovaných celkovo ďalších 113 prípadov, ktoré sa budú ukončovať v priebehu I. štvrťroku 2017. V roku 2016 bolo prijatých 92 žiadostí o akreditáciu, reakreditáciu a rozšírenie.

Podiel reakreditácií a akreditácií z poskytovaných služieb predstavoval 28,7%. V porovnaní s rokom 2015 (30 %) je možné konštatovať, že v percentuálnom vyjadrení sú oba roky vyrovnané.

Priemerná dĺžka trvania služby sa ustálila na 119 dňoch a podiel interných pracovníkov vo funkcii vedúceho posudzovateľa na všetkých výkonoch bol 65,85 %.

V súlade s politikou EA a ILAC využíva SNAS ILC/PT ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií, a tam, kde je to možné, na preverenie dosahovania správnosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií. Mnohé laboratóriá sa zúčastňujú na rôznych projektoch medzinárodných a národných ILC/PT nezávisle od SNAS, prípadne ich aj sami organizujú v oblastiach, v ktorých oficiálne nie sú dostupné. Aktuálne programy národných a medzinárodných organizátorov ILC/PT sú pravidelne uverejňované na webovej stránke SNAS, pričom laboratóriá sú pravidelne vyzývané na účasť v týchto porovnaniach. Výsledky ILC/PT sú vždy kontrolované posudzovateľmi SNAS pri výkone posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie v laboratóriách, ako aj pri výkone plánovaných dohľadov v týchto subjektoch, o čom sú uvedené informácie v správach z týchto posudzovaní.

V roku 2016 bol zverejnený systém určujúcich údajov pre skúšobné, medicínske a kalibračné laboratóriá, výsledkom ktorých je číselník odborností (katalóg činností) implementovaný do AIS.

Zavedením funkcie oponenta pri recenzovaní prípadov predkladaných do hodnotiacej komisie resp. na rozhodnutie vedúcemu odboru v prípade dohľadov, sa udržuje operatívnosť ukončovania služieb. Celkovo bolo vypracovaných 25 zápisov o preskúmaní dohľadov vedúcim OLIS. Od apríla, kedy SNAS začal prevádzkovať AIS bolo preskúmaných ďalších 46 dohľadov. Hodnotiaca komisia zasadala 28 krát.

Zvýšenie efektívnosti práce sa premietlo aj v pravidelných zasadaniach akceptačných a hodnotiacich komisií, ktoré zasadali prevažne v pondelok príslušného týždňa, kedy boli prítomní relevantní interní pracovníci.

Akreditácia inšpekčných orgánov

V oblasti akreditácie inšpekčných orgánov bolo v roku 2016 prijatých 9 žiadostí o služby akreditácia, reakreditácia a rozšírenie.

Ukončených bolo 27 akreditačných služieb. Rozpracovaných bolo 7 akreditačných služieb. Počet akreditovaných inšpekčných orgánov ku koncu roka 2016 bol 26.

Akreditované inšpekčné orgány pracujú tak v regulovanej ako aj v neregulovanej oblasti. Naďalej pokračovala spolupráca s regulátormi, ktorá je najmä s MŽP SR stále na vysokej úrovni. Spolupráca s ÚNMS SR v oblasti spoločného posudzovania plnenia notifikačných/autorizačných požiadaviek má vzrastajúcu tendenciu. Bola uzavretá dohoda s Dopravným úradom ako regulátorom v oblasti autorizácie určených technických zariadení. V priebehu roka 2016 bola 1 akreditácia zrušená.

Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti

V oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti bola v roku 2016 prijatá 1 žiadosť o rozšírenie. Vzhľadom na to, že dohľady v subjektoch boli plánované na druhý polrok 2016 v zahraničí, v roku 2016 neboli tieto služby ukončené. Rozpracované boli 4 akreditačné služby, čo je porovnateľné s rokom 2015. V rámci tejto oblasti sú akreditované 4 CAB, z ktorých dva sú na území SR a dva sú v Bulharsku. V roku 2016 bola aktualizovaná Politika SNAS na akreditáciu organizátorov skúšok spôsobilosti (PL-27).

Akreditácia certifikačných orgánov

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby SNAS v roku 2016 vykonal a ukončil 267 akreditačných služieb (akreditácií, reakreditácií, rozšírení akreditácií, svedeckých posúdení, plánovaných a mimoriadnych dohľadov) a rozpracoval 90 akreditačných služieb, ktoré budú ukončené v roku 2017. V porovnaní s rokom 2015 počet vykonaných, ukončených a rozpracovaných akreditačných služieb v roku 2016 sa zvýšil o 24,8 % v dôsledku nerovnomerného rozloženia dohľadov v rámci rokov a nárastom

mimoriadnych posudzovaní v dôsledku záujmu akreditovaných subjektov získať akreditáciu podľa aktualizovaných noriem (ISO/IEC 17021-1, ISO 9001, ISO 14001).

Z troch oblastí certifikácie sú najsilnejšie zastúpené certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva s počtom platných osvedčení 110 (nárast o 3). V oblasti certifikácie produktov je vydaných 25 a v oblasti akreditácie osôb 15 (pokles o 1) osvedčení o akreditácii.

V roku 2016 SNAS v oblasti certifikácie systémov manažérstva sa pripravil na poskytovanie novej technickej oblasti akreditácie pre certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva kvality v oblasti systémov manažérstva stavu konca kovového odpadu QMS-EWM podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES. Pripravenosť z personálneho a technického hľadiska bola prerokovaná na zasadnutiach TV a v decembri na zasadnutí HAV. Možnosť podávania žiadosti o akreditáciu/rozšírenie akreditácie bolo oznámené verejnosti na web stránke SNAS.

Pokračovalo sa v posudzovaní akreditovaných subjektov podľa novej normy ISO/IEC 17021-1: 2015, ktorá nahrádza ISO/IEC 17021:2011. Posudzovania boli vykonané v rámci pravidelných dohľadov, reakreditácií alebo mimoriadneho posudzovania v roku 2016, s tým, že na rok 2017 zostalo posúdenie 3 subjektov.

Pokračovalo sa v posudzovaní akreditovaných subjektov podľa novej normy ISO/TS 22003:2013 pre certifikačné orgány certifikujúce manažérske systémy bezpečnosti potravín. Všetky akreditované subjekty museli preukázať plnenie akreditačných požiadaviek do ukončenia prechodného obdobia, t.j. do 15.12.2016. Do tohto termínu všetkých 6 akreditovaných subjektov úspešne preukázalo plnenie požiadaviek normy.

Zaviedli sme posudzovanie akreditovaných CO na systém manažérstva informácií podľa novej normy ISO/IEC 27006:2015. Prechodné obdobie končí 30.09.2017. Zo siedmich certifikačných orgánov bol v roku 2016 posúdený jeden. Posúdenie ďalších certifikačných orgánov je naplánované na rok 2017.

Začali sme poskytovať akreditáciu na nové normy certifikácie ISO 9001:2015 (systém manažérstva kvality) a ISO 14001:2015 (systém environmentálneho manažérstva). Akreditované certifikačné orgány prejavili záujem o posúdenie spôsobilosti certifikovať podľa týchto nových noriem aj mimo plánovaných posudzovaní, napriek tomu, že

prechodné obdobie končí 15.9.2018. SNAS tieto žiadosti vybavil formou mimoriadnych posudzovaní.

Vykonalí sme školenia personálu a pripravil sa na posudzovanie CO v oblasti systémov manažérstva kvality zdravotníckych pomôcok podľa novej normy ISO 13485: 2016. Prechodné obdobie končí 25.09.2019.

Implementovali sme požiadavky medzinárodných dokumentov do postupov akreditácie SNAS, s ktorými bola verejnosť oboznámená prostredníctvom web sídla a na seminári pre akreditované subjekty. Spracovali sme politiku SNAS na zviazanie akreditovaných CO, aby nevydávali neakreditované certifikáty v oblastiach v ktorých sú akreditovaní.

V roku 2016 boli vykonané subdodávky akreditačných činností pre zahraničné národné akreditačné orgány UKAS a ČIA.

V oblasti certifikácie produktov sme sa pripravili na poskytovanie novej technickej oblasti akreditácie pre certifikačné orgány certifikujúce produkty – akreditácia podľa nariadenia EPaR (EÚ) č. 910/2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (eIDAS). Pre zavedenie novej služby bola vytvorená pracovná skupina z pracovníkov SNAS a z pracovníkov orgánu dohľadu, ktorým je NBÚ. Možnosť podávania žiadosti o akreditáciu/rozšírenie akreditácie bolo oznámené verejnosti prostred web stránke SNAS.

Pokračovalo sa v spolupráci s regulátormi ÚNMS SR, MDVRR SR, ÚKSUP, ktorá bola zameraná na zjednotenie požiadaviek na akreditáciu pre účely notifikácie tak, aby boli splnené požiadavky špecifikované v príslušnej harmonizovanej medzinárodnej legislatíve a tiež požiadavky stanovené na národnej úrovni.

V oblasti aktualizovanej schémy GLOBALG.A.P. IFA V5 ktorej termín na aplikáciu sa končil 30.6.2016 sme vykonali posúdenie 1 akreditovaného certifikačného orgánu.

Zorganizovali sme seminár pre akreditované subjekty, na ktorom boli prerokované aktualizované postupy EA a ich implementácia do dokumentácie SNAS, ako aj prezentované a preskúmané skúsenosti s používaním akreditačnej normy.

V oblasti certifikácie osôb sa SNAS na základe rezolúcie IAF 2016-22 stal signatárom IAF MLA.

Pokračovalo sa v spolupráci s ÚNMS SR zameranej na zjednotenie požiadaviek na akreditáciu pre účely notifikácie tak, aby boli splnené požiadavky špecifikované v príslušnej harmonizovanej medzinárodnej legislatíve a tiež požiadavky stanovené na národnej úrovni.

Zorganizovali sme seminár pre subjekty, na ktorom boli prerokované aktualizované postupy EA a ich implementácia do dokumentácie SNAS, ako aj prezentované skúsenosti s používaním novej akreditačnej normy.

Akreditácia environmentálnych overovateľov

V oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov neboli v roku 2016 vykonané žiadne akreditačné služby u subjektu akreditovaného SNAS, v dôsledku prechodu na dvojročnú frekvenciu dohľadov. Počet platných osvedčení v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov sa nezmenil, naďalej je v tejto oblasti akreditovaný iba jeden subjekt.

V roku 2016 v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov SNAS v súlade s čl. 24 Nariadenia (ES) č. 1221/2009 (EMAS) vykonal 2 dohľady nad zahraničnými overovateľmi, ktorí oznámili, že plánujú vykonať overovanie a validáciu environmentálneho vyhlásenia na našom území. Počet organizácií registrovaných v schéme pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) so sídlom v SR je 5, z toho 2 v rámci združenej registrácie.

Počas predsedníctva SR v Rade EÚ sme v dňoch 20.-21.10.2016 úspešne zorganizovali zasadnutie FALB. Počas zasadnutia boli prerokované postupy, zmeny a novinky v oblasti EMAS a boli vyhodnotené výsledky evaluácií akreditačných a licenčných orgánov. Dňa 19.10.2016 sa uskutočnilo zasadnutie pracovnej skupiny „EA CC WG Environment“. Hlavnou témou tohto zasadnutia boli zmeny v súvislosti s novými normami ISO 14001: 2015 a ISO/IEC 17021-1: 2015.

Naďalej sme pokračovali v spolupráci s MŽP SR a so SAŽP v danej oblasti akreditácie.

Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov

V oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov bolo v roku 2016 vykonaných a ukončených 12 akreditačných služieb. Celkový počet platných osvedčení o akreditácii je 6. Je predpoklad, že v budúcich rokoch počet akreditačných služieb v tejto oblasti zostane na úrovni roku 2016.

V roku 2016 SNAS v oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov (verifikácie) naďalej pokračoval v spolupráci s MŽP SR – Odborom zmeny klímy. Aktívne sme sa zúčastňovali na pravidelných zasadnutiach EU ETS Network Group pre danú oblasť akreditácie.

Správna laboratórna prax

SNAS okrem akreditačných služieb vykonávaných na základe zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody v znení zákona č. 307/2013 Z. z., vykonáva aj inšpekciu a overovanie testovacích pracovísk v oblasti dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe (ďalej SLP) podľa osobitných predpisov. Povinnosti SNAS pri hodnotení súladu práce testovacích pracovísk so zásadami SLP pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti chemických látok sú uvedené v zákone č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj v nariadení vlády č. 320/2010 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 92/2012 Z. z., ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad SLP.

Pri vykonávaní inšpekcií v zahraničí postupuje SNAS podľa smerníc EU pre oblasť SLP 2004/10/EC a 2004/9/EC, v súlade so zásadami SLP OECD uvedenými v rozhodnutí (1981 Council Act Decision) vzťahujúcem sa k vzájomnému uznávaniu údajov (Decision of 12 May 1981 on the Mutual Acceptance of Data in the assessment of chemicals) a v rozhodnutí Odporúčanie Rady o dodržiavaní zásad správnej laboratórnej praxe (1989 Council Decision Recommendation on Compliance with Principles of Good Laboratory Practice).

Túto činnosť SNAS vykonáva prostredníctvom odborného garanta pre SLP, ktorý je začlenený pod odbor akreditácie laboratórií a inšpekčných orgánov, za využívania interných a externých inšpektorov SLP.

V roku 2015 SNAS absolvoval evaluáciu v oblasti správnej laboratórnej praxe – tzv. on-site visit OECD. Evaluácie, ktorá trvala 5 dní, sa zúčastnili inšpektori SLP z Holandska a Nového Zélandu, ktorí boli na vykonanie evaluácie nominovaní WG GLP OECD. Pri inšpekcii neboli zistené žiadne nesúlady so zásadami SLP. Záverečná správa z on-site visit

bola prerokovaná v rámci zasadnutia Pracovnej skupiny SLP OECD (WG GLP OECD) v apríli 2016 v Nice a po diskusii v pléne boli závery správy po hlasovaní členov WG GLP OECD akceptované. Bolo potvrdené, že Slovensko naďalej plní kritéria a výsledky štúdií vykonaných testovacími pracoviskami na Slovensku musia byť akceptované v rámci dohovoru o Vzájomnom uznávaní údajov (MAD).

V súlade s Národným programom dodržiavania zásad SLP v Slovenskej republike boli v roku 2016 vykonané všetky plánované inšpekcie podľa harmonogramu inšpekcií. Bolo vykonaných a ukončených 15 inšpekcií (z toho boli ukončené 1 udelenie osvedčenia, 1 obnovenie platnosti osvedčenia, 10 dohľadov a 3 predinšpekcie v Rusku, na základe dohody o spolupráci uzatvorenej s RusAccreditation v máji 2016. Rozpracované bolo 1 obnovenie platnosti osvedčenia a 2 predinšpekcie v Kazachstane a Rusku.

Prehľad uskutočnených služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2016

Počet ukončených služieb za účelom					
predinšpekcie	udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
3	1	1	0	10	15

Prehľad rozpracovaných služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2016

Počet ukončených služieb za účelom					
predinšpekcie	udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
2	0	2	0	3	7

Prehľad počtu prijatých žiadostí o monitorovanie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe

Oblasť	U	O	RO	PI	Spolu
Dodržiavanie zásad SLP	1	3	0	5	9

U – udelenie osvedčenia o dodržiavaní zásad SLP, O – obnovenie platnosti, RO – rozšírenie, PI – predinšpekcia

Prehľad počtu platných osvedčení SLP v rokoch 2014 až 2016

	k 31.12.2014	k 31.12.2015	k 31.12.2016
Platné osvedčenia SLP	12	12	13

V posledných rokoch zostával počet testovacích pracovísk zaradených do Národného programu monitorovania SLP v Slovenskej republike zhruba na rovnakej úrovni. V rokoch 2015 - 2016 sme zaznamenali zvýšený záujem hlavne zo zahraničia – Ukrajina, Ruská federácia, Srbsko, Kazachstan, kde sú viaceré pracoviská v štádiu príprav na udelenie osvedčenia. V rámci lepšieho informovania pracovísk o požiadavkách na udelenie osvedčenia zahraničným pracoviskám bol zorganizovaný seminár pre záujemcov na pôde RusAccreditation v máji 2016 za účasti inšpektorov SLP SNAS, vedenia RusAccreditation, zástupcov ministerstiev, ktoré majú vo svojom portfóliu aktivity spojené so SLP a zástupcov testovacích pracovísk.

Slovensko sa aktívne zapája aj do činnosti pracovných skupín SLP pri EK a OECD. Spolupracujeme aj s Pracovnou skupinou pre inšpektorov SLP pri European Medical Agency (EMA). V rámci týchto aktivít sa zapájame do vypracovania a pripomienkovania rôznych dokumentov a metodických smerníc. Zástupca SNAS sa zúčastňuje rokovaní Koordinačného výboru na MZV SR, k záležitostiam týkajúcich sa OECD a SLP.

SNAS vzhľadom na vyšší vekový priemer súčasných externých inšpektorov, začal v roku 2014 s prípravou nových inšpektorov SLP z radov zamestnancov SNAS. Základného školenia sa zúčastnili 4 zamestnanci, po absolvovaní pozorovaní sa v roku 2016 zúčastňovali inšpekcií ako monitorovaní inšpektori v tréningu.

System manažérstva

Ciele kvality

SNAS si v roku 2016 vytýčil 16 merateľných cieľov kvality, ktoré sa týkali nasledovných tém:

- intenzívna spolupráca s externou expertízou
- priebežné dopĺňanie spôsobilých odborníkov z rôznych oblastí akreditácie do databázy SNAS
- implementácia informačného systému
- dohoda podmienok spolupráce s národnými regulátormi týkajúcich sa spoločných posudzovaní
- plány činnosti SNAS

- politika SNAS na vydávanie certifikátov certifikačnými orgánmi na certifikáciu systémov manažérstva v neakreditovanom režime.

Interné audity

V roku 2016 bolo celkovo vykonaných 19 interných auditov, z toho 8 horizontálnych, 6 vertikálnych, 4 svedecké audity a 1 doplnkový interný audit.

Horizontálne interné audity boli zamerané na kontrolu implementácie všetkých ustanovení normy ISO/IEC 17011, nariadenia EPaR (ES) č. 765/2008 a požiadaviek povinných aplikačných dokumentov medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF do interných politík, postupov a zásad SNAS.

Vertikálne interné audity boli zamerané na preskúmanie záznamov z vykonaných posudzovaní SNAS v jednotlivých oblastiach akreditácie.

Účelom svedeckých interných auditov bolo preverenie aplikácie záväzných politík, postupov a zásad v praxi pozorovaním výkonu posudzovania na mieste v 3 naplánovaných oblastiach akreditácie a v 1 procese rozhodovania vo veci akreditácie. Protokoly, záznamy a výsledky z tejto činnosti sú súčasťou spisového materiálu SNAS.

Vzdelávacie aktivity

SNAS v roku 2016 uskutočnil 18 školení pre vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov, expertov, vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP.

Prehľad uskutočnených školení je uvedený v tabuľke:

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E a klientov SNAS; Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva bezpečnosti informácií	ISO/IEC 27006: 2015	Bratislava	20.1.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E SNAS pre skúšobné, kalibračné a medicínske laboratórium	-	Bratislava	21.3.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, E SNAS pre skúšobné, kalibračné a medicínske laboratórium	-	Košice	29.3.2016
Zdokonaľovacie školenie – Manažérstvo rizík	-	Bratislava	21.4.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, G a E SNAS; Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov a certifikáciu spotrebiteľských reťazcov lesných produktov	-	Bratislava	20.6.2016

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
Zdokonaľovacie školenie VP, P a E SNAS posudzujúcich certifikačné orgány certifikujúce produkty	ISO/IEC 17065: 2012	Bratislava	21.6.2016
Zdokonaľovacie školenie P a E SNAS; Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich osoby	ISO/IEC 17024: 2012	Bratislava	27.6.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, gestorov a E SNAS; Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva environmentu a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	-	Bratislava	30.6.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, G a E SNAS; Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva kvality pre zdravotnícke pomôcky	-	Bratislava	14.9.2016
Zdokonaľovacie školenie P a E SNAS; Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov (EN ISO 14065 a nariadenie Komisie (EÚ) č. 600/2012)	EN ISO 14065	Bratislava	26.9.2016
Zdokonaľovacie školenie VP, P, G a E SNAS; Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva	-	Bratislava	10.10.2016
Zdokonaľovacie školenie P a E SNAS; Akreditácia environmentálnych overovateľov	-	Bratislava	7.11.2016
Zdokonaľovacie školenie VI, I a kandidátov na inšpektorov SLP	SLP	Bratislava	31.5.2016
Zdokonaľovacie školenie VP; P; E SNAS pre inšpekčné orgány	ISO/IEC 17020:2012	Bratislava	7.6.2016
Zdokonaľovacie školenie pracovníkov OLIS v oblasti IO	ISO/IEC 17020:2012	Bratislava	18.7.2016
Základné školenie posudzovateľov SNAS, časť I. (8.-9.11.2016)-všeobecná časť	všeobecná časť	Bratislava	8.-9.11.2016
Základné školenie posudzovateľov SNAS, časť II. (10.-11.11.2016) ISO/IEC 17025:2005	ISO/IEC 17025:2005	Bratislava	10.-11.11.2016
Základné školenie posudzovateľov SNAS, časť II. (10.-11.11.2016) ISO 15189:2012	ISO 15189:2012	Bratislava	10.-11.11.2016

V roku 2016 bolo uskutočnených 10 interných školení pre pracovníkov SNAS, ich prehľad je uvedený v tabuľke:

Témy školenia	Dátum konania
Zdokonaľovacie školenie interných audítorov	8.8.2016
Školenie gestorov SNAS	24.11.2016
Medzinárodné dokumenty a ich implementácia	8.8.2016
Školenia užívateľov a administrátorov nového IS	11.1.2016
	18.1.2016
	19.1.2016

Prezentačné zručnosti, predchádzanie a zvládanie konfliktov, seba riadenie	1.12.2016
Komunikačné zručnosti	13.9.2016
Manažérstvo rizík	8.8.2016
Interná riadená dokumentácia	8.8.2016

Sťažnosti, odvolania a iné podania

V roku 2016 boli na SNAS doručené:

- 2 sťažnosti
- 18 podnetov.

V roku 2016 nebolo na SNAS doručené žiadne odvolanie voči rozhodnutiu vo veci akreditácie.

Z roku 2015 sa prenieslo riešenie 2 sťažností do roku 2016. Ani u jednej zo 4 sťažností riešených v 2016 nebola preukázaná opodstatnenosť. Predmetom sťažností riešených v 2016 bola

- v 2 prípadoch nespokojnosť akreditovaných osôb s činnosťou iných akreditovaných osôb
- v 1 prípade nespokojnosť akreditovanej osoby s reakreditáciou SNAS
- žiadosť talianskeho národného akreditačného orgánu o spoluprácu pri sťažnosti na slovenský orgán posudzovania zhody akreditovaný oboma akreditačnými orgánmi.

Všetky sťažnosti boli vybavené v stanovenom čase.

Z roku 2015 sa prenieslo riešenie 3 podnetov do roku 2016. Z 21 podnetov riešených v 2016 bolo

- 9 neopodstatnených
- 5 opodstatnených
- 3 podania sa týkali vyžiadania si informácií alebo stanoviska (vyhodnotenie opodstatnenosti neaplikovateľné)
- 1 podanie neprislúchalo SNAS (vyhodnotenie opodstatnenosti neaplikovateľné)
- 3 podnety sú k 31.12.2016 ešte v riešení.

Predmetom podaní boli prevažne nesúhlasné stanoviská žiadateľov o akreditačnú službu alebo akreditovaných osôb s navrhnutým zložením posudzovacej skupiny, alebo požiadavky na preverenie činnosti iných akreditovaných osôb.

Spätná väzba

V roku 2016 bolo na SNAS doručených 20 „Dotazníkov spokojnosti orgánov posudzovania zhody s priebehom posudzovaní na mieste“, čo v porovnaní s celkovým počtom vykonaných hlavných posudzovaní v danom roku znamená len 17,2% návratnosť. Sumárne hodnotenie ukazovateľov dosiahlo celkovú priemernú hodnotu 1,08 (1 – najvyššia spokojnosť, 5 – najnižšia spokojnosť), čo je mimoriadne uspokojivý výsledok z hodnotenia výkonu hlavných posudzovaní (akreditácia, reakreditácia) orgánmi posudzovania zhody. Všetky návrhy na zlepšenie a pripomienky z dotazníkov spokojnosti od orgánov posudzovania zhody boli riešené priebežne na úrovni porád vedenia SNAS.

V 2016 bolo odovzdaných 115 „Dotazníkov spokojnosti v oblasti akreditácie všeobecne a seminárov“ od účastníkov seminárov organizovaných SNAS, čo v porovnaní s celkovým počtom zúčastnených na všetkých seminároch znamená 43,3% návratnosť. Celkové hodnotenie dosiahlo priemer 1,44. Všetkým uvedeným nedostatkom, pripomienkam, návrhom na zlepšenie od účastníkov seminárov SNAS venoval špeciálnu pozornosť na Preskúmaní manažmentom za rok 2016 a ak bolo možné, hneď navrhol aj opatrenia na zlepšenie svojej činnosti.

Výsledky spätnej väzby boli prezentované v 2016 na seminároch, v budúcnosti je plánované poskytovať výsledky spätnej väzby raz ročne na seminári v každej oblasti akreditácie, ak bola v danej oblasti akreditácie spätná väzba poskytnutá.

Dokumentácia

V roku 2016 bolo v SNAS:

- vydaných 6 nových dokumentov
- zrušených 12 dokumentov
- zaktualizovaných 61 dokumentov
- vykonaných 9 revízií bez zmien

Prehľad výsledkov revízie interných riadených dokumentov v r. 2015

Druh riadeného dokumentu	Dokumenty		Zrušené dokumenty
	Nové	Aktualizované	
Príručka kvality	0	0	0
Národný program kvality SR	0	1	0
Politiky	4	18	7
Štatúty	0	9	0
Rozhodnutia riaditeľa	0	2	1
Interné smernice	0	2	0
Interné predpisy	0	7	0
Metodické smernice na akreditáciu:			
- všeobecné a prierezové	0	7	0
- laboratória	0	5	2
- inšpekčné orgány	0	3	0
- certifikačné orgány	1	4	2
- správna laboratórna prax	0	2	0
- environmentálni overovatelia	0	1	0
- overovatelia GHG	0	0	0
- akreditácia pre účely notifikácie	1	0	0
S P O L U	6	61	12

Externé audity

V roku 2016 boli celkovo vykonané v SNAS 3 externé kontroly:

- 1 audit účtovnej závierky v zmysle zákona o účtovníctve (marec 2016)
- 1 monitoring zo strany ÚNMS SR
- 1 externý audit na plnenie požiadaviek ISO/IEC 27001

Monitoring ÚNMS SR

Na základe § 24 ods. 1 zákona vykonala 7 členná kontrolná skupina zamestnancov ÚNMS SR od septembra do novembra 2016 kontrolu. Predmetom kontroly bolo poskytovanie akreditačných služieb a plnenie povinností akreditačného orgánu podľa zákona za obdobie 1.1.2014 – 31.8.2016.

Externý audit na ISMS

V roku 2016 SNAS implementoval nový akreditačný informačný systém. Vzhľadom k tomu, že tento systém obsahuje dôverné informácie akreditovaných osôb, SNAS zaviedol do svojho systému aj systém manažérstva bezpečnosti informácií (plnenie požiadaviek normy ISO/IEC 27001). Následne koncom roku 2016 bol zavedený v SNAS aj nový typ externého auditu na preverenie plnenia požiadaviek normy ISO/IEC 27001 externým audítorom. Začiatok tohto externého auditu začal v decembri 2016.

Medzinárodné aktivity

Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte

SNAS je riadny člen medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF a signatárom všetkých doteraz existujúcich dohovorov týchto organizácií o vzájomnom uznávaní MLA a MRA:

- EA MLA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií vrátane medicínskych laboratórií
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich osoby
- EA MLA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov
- EA MLA pre oblasť akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov
- ILAC MRA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií vrátane medicínskych laboratórií
- ILAC MRA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov

- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva
- IAF MLA pre v oblasti certifikácie produktov v schéme Global G.A.P. IFA General Regulations
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich osoby

SNAS aj v roku 2016 plnil všetky členské záväzky aj záväzky signatára dohôd o vzájomnom uznávaní, aby si udržal svoj status poskytovateľa medzinárodne uznávaných akreditácií.

Plnenie medzinárodných záväzkov

SNAS ako člen EA, ILAC, IAF, FALB, WG GLP EC a WG GLP OECD sa povinne zúčastňoval na zasadnutiach všetkých výborov, pracovných skupín a valných zhromaždení týchto medzinárodných organizácií a intenzívne spolupracoval na pripomienkovaniach pripravovaných povinných aplikačných dokumentov, hlasovaniach, úlohách, ktorými ho poverili vyššie uvedené organizácie, prieskumoch a poskytoval svojich odborných pracovníkov, ktorí majú od EA udelený status evaluátora, ako členov evaluačných tímov na účely evaluácie/re-evaluácie iných akreditačných orgánov.

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Zasadnutie EA CC	Litva	marec
2.	Zasadnutie EA IC	Litva	marec
3.	Zasadnutie WG GLP EC	Belgicko	marec
4.	Zasadnutie EA LC	Česká republika	marec
5.	Zasadnutie EA HHC	Belgicko	marec
6.	Zasadnutie WG GLP OECD	Francúzsko	apríl
7.	Zasadnutie FALB	Holandsko	apríl
8.	Zasadnutie EA MAC	Lotyšsko	apríl
9.	Zasadnutie IAF-ILAC mid-term meeting	Nemecko	apríl

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
10.	Zasadnutie EU ETS Network Group	Nemecko	máj
11.	Metodický tréning posudzovateľov pre oblasť ekologickej výroby	Nemecko	máj
12.	Zasadnutie EA WG HC, Laboratory medicine	Estónsko	jún
13.	Zasadnutie EA LC	Dánsko	september
14.	Zasadnutie FALB	Slovensko	október
15.	Zasadnutie EMA GLP (Inspector WG)	V. Británia	október
16.	Zasadnutie Výboru EA CC	Estónsko	október
17.	Zasadnutie Výboru EA IC	Estónsko	október
18.	Zasadnutie EA MAC	Macedónsko	október
19.	Zasadnutie IAF/ILAC GA	India	november
20.	Zasadnutie EA GA	Švédsko	november
21.	Zasadnutie EA WG HC, Laboratory medicine	Poľsko	december

Medzinárodné školenia

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Metodický tréning posudzovateľov pre oblasť ekologickej výroby	Nemecko	máj

SNAS v súlade s požiadavkami EA/FALB/OECD poskytuje na vyžiadanie svojich pracovníkov, ktorí prešli školením evaluátorov a boli zaradení do EA/FALB/OECD databázy, na realizáciu vzájomných hodnotení iných akreditačných orgánov. V súčasnosti má SNAS 3 evaluátorov pre EA, ktorých počet plánuje v 2017 zvýšiť na 5, jedného evaluátora pre OECD a 1 kandidáta na evaluátora pre FALB, ktorý je v zácviaku.

V roku 2016 sa evaluátori zo SNAS podieľali na 4 evaluáciách EA:

P.č.	Podujatie	Krajina
1.	EA evaluácia	Dánsko
2.	EA evaluácia	Česká republika
3.	EA evaluácia	Poľsko
4.	EA evaluácia	Gruzínsko

Cezhraničná akreditácia

SNAS v súlade s požiadavkami nariadenia pravidlami cezhraničnej akreditácie vykonáva akreditačnú činnosť aj v zahraničí. Prehľad platných osvedčení vydaných SNAS v rámci cezhraničnej akreditácie k 31.12.2016 znázorňuje tabuľka:

Oblasť akreditácie		Bielorusko	Bulharsko	Česká republika	Kazachstan	Litva	Maďarsko	Ruská federácia	Srbsko	Ukrajina	Celkový súčet
Kalibračné laboratóriá		-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Skúšobné laboratóriá		2	-	-	4	-	1	2	-	2	11
Medicínske laboratóriá		-	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažerstva	QMS	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
	pre ZP	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	EMS	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
	ISMS	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	OH&S MS	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	FSMS	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Plnenie notifikačných požiadaviek		-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Organizátori skúšok spôsobilosti		-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Dodržiavanie zásad SLP		-	-	-	-	-	-	1	1	3	5
Celkový súčet		2	2	2	5	2	10	4	1	5	33

Medzinárodná spolupráca

V 2016 SNAS podpísal 2 nové Dohody o subdodávkach s Kazachstanom a s novým maďarským akreditačným orgánom, 1 novú Dohodu o spolupráci s MOLDAC (pôvodná zmluva s CAECP zanikla z dôvodu zmeny názvu) a pripravil podklady pre podpísanie Dohody o subdodávkach s Bulharskom a s Čínou. 1 Dohoda o subdodávkach s NAT zanikla z dôvodu zániku tohto akreditačného orgánu zo zákona.

SNAS má v súčasnosti platných celkovo 19 dohôd o vzájomnej spolupráci a/alebo o subdodávkach akreditačných služieb s akreditačnými orgánmi 13 krajín:

P.č.	Akreditačný orgán	Krajina	Medzinárodná dohoda	
			o spolupráci	o subdodávkach
1.	ACCREDIA	Taliansko		✓
2.	ATS	Srbsko	✓	✓
3.	BAS	Bulharsko		v procese prípravy
4.	BSCA	Bielorusko	✓	
5.	MOLDAC	Moldavsko	✓	
6.	CNAS	Čína		v procese prípravy
7.	ČIA	Česká republika	✓	✓
8.	DAkkS	Nemecko	✓	✓
9.	NABCB	India		✓
10.	NAH	Maďarsko		✓
11.	NAAU	Ukrajina	✓	✓
12.	NCA	Kazachstan	✓	✓
13.	RusAccreditation	Rusko	✓	
14.	SA	Slovinsko	✓	✓
15.	UKAS	Veľká Británia		✓
SPOLU			9	10

Hospodárenie

V roku 2016 SNAS hospodáril s vlastnými finančnými prostriedkami, bez príspevku zo štátneho rozpočtu. Hospodársky výsledok v roku 2016 dosiahol výšku 25 472 EUR.

Výnosy v roku 2016 dosiahli výšku 1 545 326 EUR, čo predstavuje 105,7 % plnenia plánu. Najväčší podiel na výnosoch majú tržby za dohľad v celkovej výške 387 420 EUR.

Náklady v roku 2016 dosiahli výšku 1 519 854 EUR, čo predstavuje 103,9 % plnenia plánu. Členské príspevky do ILAC, IAF, EA predstavovali v roku 2016 spolu 22 003 EUR.

K 31. decembru 2016 pohľadávky z obchodného styku predstavujú spolu sumu 153 197 EUR, z toho 101 644 EUR sú neuhradené faktúry do lehoty splatnosti a 51 553 EUR sú neuhradené faktúry po lehote splatnosti.

Hospodárenie SNAS za rok 2016 je detailnejšie rozpracované v Účtovnej závierke SNAS za rok 2016 a vo Výročnej správe o hospodárení SNAS za rok 2016.

Zhodnotenie roku 2016

Pôsobenie a činnosti SNAS v roku 2016 boli plne v súlade s jej poslaním poskytovať akreditáciu orgánov posudzovania zhody v zmysle medzinárodnej normy EN ISO/IEC 17011: „Všeobecné požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody“ a zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovala nová politika Európskej únie v oblasti akreditácie výrazne posilňujúca význam a vážnosť akreditácie v európskom kontexte schválením Nariadenia EPaR (ES) č. 765/2008. SNAS svojou činnosťou zastáva dôležitú úlohu v národnom systéme posudzovania zhody pri akreditácii právnických a fyzických osôb pôsobiacich v regulovanej a neregulovanej oblasti.

V apríli 2016 bol do ostrej prevádzky spustený nový informačný systém AIS, ktorý pomohol sprehľadniť celý proces akreditácie od samotného prijatia žiadosti až po konečné rozhodnutie vo veci udelenia akreditácie. Zavedením tohto systému do praxe sa komunikácia SNASu s akreditovanými subjektmi zjednodušila a výrazným spôsobom sa sprehľadnil celý proces posudzovania. Komunikácia je vedená elektronicky, pričom subjekty sa majú možnosť dostať k aktuálnym údajom týkajúcich sa všetkých služieb, ktoré im boli zo strany SNAS poskytnuté.

V roku 2016 SNAS vykonal revíziu riadenej dokumentácie, ktorej cieľom bolo zosúladienie všetkých postupov s aktuálnym stavom vzhľadom na implementáciu nového informačného systému. V rámci tejto aktivity bola realizovaná aj aktualizácia databázy posudzovateľov, čím sa zosúladiť jednotlivé odbornosti posudzovateľov s novo definovanými určujúcimi faktormi.

V oblasti certifikačných orgánov systémov manažérstva SNAS vykonal množstvo posúdení zameraných na prechod akreditovaných subjektov na nové normy. V roku 2016 sme

zaviedli služby v dvoch nových technických oblastiach. Prvou je zavedenie služby akreditácie orgánov posudzovania zhody podľa čl. 3 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (eIDAS) v rámci už existujúcej akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty podľa ISO/IEC 17065:2012. Druhou novo zavedenou technickou oblasťou je akreditačná služba pre certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva kvality v oblasti systémov manažérstva stavu konca kovového odpadu QMS-EWM podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 333/2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES.

V záujme podpory akreditácie ako prostriedku posudzovania spôsobilosti subjektov posudzovania zhody v regulovanej oblasti SNAS pokračoval v spolupráci s notifikujúcimi autoritami v oblasti akreditácie pre účely notifikácie týkajúcej sa európskych smerníc Nového prístupu.

V oblasti medzinárodných aktivít sa SNAS v roku 2016 zúčastňoval všetkých povinných stretnutí na úrovni EA, ILAC, IAF, FALB a OECD. Jediným limitujúcim faktorom v tejto oblasti je nedostatok zdrojov na financovanie rozsiahlejších aktivít v tejto oblasti. Postupne sa snažíme aktívne presadzovať v jednotlivých pracovných skupinách zriadených v štruktúre EA.

V roku 2016 SNAS pokračoval v organizovaní seminárov určených pre akreditované subjekty a držiteľov osvedčenia SLP. Jednotlivé semináre boli tematicky zamerané podľa jednotlivých oblastí akreditácie a oblastí dodržiavania zásad SLP, v ktorých SNAS poskytuje služby. Ich cieľom je vytvoriť priestor pre stretnutia zainteresovaných strán s odbornými garantmi a kompetentnými pracovníkmi SNAS kedy je možnosť pre diskusiu a poskytnutie odpovedí na konkrétne otázky spoločného záujmu. Snahou SNAS je pokračovať v tejto aktivite aj v budúcnosti.

SNAS v súlade s dlhodobým zámerom realizoval sériu školení pre interných a externých spolupracovníkov. Školenia boli zamerané na oboznámenie sa so zmenami v jednotlivých dokumentoch alebo postupoch.

Všetky úlohy vytýčené SNAS na rok 2016 boli splnené alebo sú priebežne dlhodobo plnené.

Výhľad na rok 2017

Rok 2017 bude znamenať pre náš akreditačný systém cieľavedomú prípravu na úspešné zvládnutie evaluačného posudzovania zo strany EA v celom rozsahu EA MLA. Taktiež sa budeme usilovať o získanie novej oblasti MLA v rozsahu organizátorov skúšok spôsobilosti. Preto medzi najdôležitejšie aktivity SNAS v roku 2017 bude patriť stabilizácia zavedeného systému, ktorý bol v roku 2016 zavedením AIS, v súlade s myšlienkou elektronizácie štátnej správy, úspešne implementovaný do praxe. Týmto krokom sa výrazným spôsobom zvýšila miera elektronizácie a automatizácie procesu akreditácie čo podstatným spôsobom uľahčilo komunikáciu s akreditovanými subjektmi. Na prelome rokov 2016 a 2017 vedenie SNAS prijalo rozhodnutie implementovať do svojho manažérskeho systému aj systém riadenia informačnej bezpečnosti. V rámci implementačných činností bola dopracovaná interná smernica IS5 tak, aby komplexne stanovovala povinnosti pre všetky oblasti požiadaviek ISO 27001. V roku 2017 budeme realizovať opatrenia informačnej bezpečnosti na základe výsledkov prvotnej analýzy plnenia požiadaviek normy, analýzy rizík a interných auditov ako aj na základe preskúmania manažmentom.

Nadalej budeme klásť veľký dôraz na vzdelávanie posudzovateľov a ich jednotnú interpretáciu požiadaviek medzinárodných dokumentov, podľa ktorých sa vykonáva akreditácia.

V personálnej oblasti bude SNAS klásť dôraz na zabezpečenie dostatočného počtu kompetentných ľudských zdrojov na výkon činností, ktorých zabezpečovanie mu vyplýva zo zákona.

Strednodobý výhľad

Strednodobý výhľad na obdobie najbližších 5 rokov predpokladá plnenie týchto zámerov:

V oblasti akreditačných činností:

- trvalé poskytovanie kvalitných akreditačných služieb vo všetkých oblastiach, ktoré sú vyžadované v národnom hospodárstve
- úzka a efektívna spolupráca s regulačnými autoritami Slovenskej republiky, najmä s ÚNMS SR, MDVRR SR, MZ SR a MŽP SR v záujme aplikácie akreditácie v regulovanej sfére a pri overovaní a monitorovaní súladu testovacích pracovísk so zásadami SLP

- zintenzívnenie spolupráce so zainteresovanými stranami a spoločná príprava nových akreditačných schém pre nové oblasti akreditácie
- udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva kvality pre úspešné podstúpenia vzájomných hodnotení organizáciami EA, FALB a OECD

V oblasti legislatívy:

- aktívna účasť SNAS pri tvorbe jednotného právneho rámca pre akreditáciu v regulovanej oblasti

V oblasti medzinárodnej akceptácie:

- zabezpečenie trvalého uznania SNAS v celosvetovom meradle, na základe medzinárodných dohôd a dohovorov o vzájomnom uznávaní EA, ILAC, IAF a FALB vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom
- plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva SNAS v medzinárodných organizáciách, v ich výboroch a pracovných skupinách

V oblasti cezhraničnej akreditácie a spolupráce:

- poskytovanie akreditačných služieb v zahraničí a rozvíjanie spolupráce so zahraničnými akreditačnými orgánmi v súlade so zásadami stanovenými v nariadení EP a R a v povinných aplikačných dokumentoch EA, ILAC, IAF a FALB

Zoznam použitých skratiek

ACCREDIA	- Národný akreditačný orgán Talianska
AIS	- Akreditačný informačný systém
AQAP	- Štandardizačný dokument NATO (Allied Quality Assurance Publications)
ATS	- Národný akreditačný orgán Srbska
BLA	- Bilaterálna dohoda (Bilateral Agreement)
BSCA	- Národný akreditačný orgán Bieloruska (Belarusian State Center for Accreditation)
ČIA	- Národný akreditačný orgán Česka (Český institut pro akreditaci)
CNAS	- Národný akreditačný orgán Číny (China National Accreditation Service for Conformity Assessment)
CO	- Certifikačné orgány
DAkkS	- Národný akreditačný orgán Nemecka (Deutsche Akkreditierungsstelle)
EA	- Európska spolupráca na akreditáciu (European co-operation for Accreditation)
EA-BAS	- Národný akreditačný orgán Bulharska (Executive Agency - Bulgarian Accreditation Service)
EA CC	- Výbor EA pre certifikačné orgány
EA HHC	- Horizontálny harmonizačný výbor EA
EA IC	- Výbor EA pre inšpekčné orgány
EA LC	- Výbor EA pre laboratória
EA MAC	- Rada EA pre multilaterálne dohovory
EC/EK	- Európska komisia
EFTA	- Európske združenie voľného obchodu, (European Free Trade Association)
EMA	- Európska agentúra pre medicínu (European Medicine Agency)
EMAS	- Schéma pre eko manažment a audit (Eco-Management and Audit Scheme)
EMS	- Environmentálny manažérsky systém, (Environmental Management System)
ES	- Európska smernica
EN	- Európska norma
EP	- Európsky parlament
EÚ	- Európska únia
FALB	- Fórum akreditačných a licenčných orgánov
FSMS	- Systém riadenia potravinovej bezpečnosti (Food Safety Management System)
GLP	- Správna laboratórna prax (Good Laboratory Practice)
IAF	- Medzinárodné akreditačné fórum (International Accreditation Forum)
IC	- Medzinárodné porovnanie (International Comparison)
IEC	- Medzinárodná elektrotechnická komisia (International Electrotechnical Commission)
ILAC	- Medzinárodná spolupráca na akreditáciu laboratórií (International Laboratory Accreditation Cooperation)
ILC	- Medzilaboratórne porovnanie (Interlaboratory Comparison)
ISMS	- Manažment informačnej bezpečnosti (Information Security Management Systems)
ISO	- Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (International Organization for Standardization)
MAD	- Vzájomné uznanie údajov (Mutual Acceptance of Data)
MDVRR SR	- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MLA	- Multilaterálna dohoda (Multilateral Agreement)
MOLDAC	- Moldavska (National Accreditation Centre of the Republic of Moldova)
MRA	- Dohoda o vzájomnom uznaní (Mutual Recognition Arrangement)
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NAAU	- Národný akreditačný orgán Ukrajiny (National Accreditation Agency of Ukraine)
NABCB	- Akreditačný orgán Indie (National Accreditation Board for Certification Bodies)
NAH	- Národný akreditačný orgán Maďarska (National Accreditation Authority of Hungary)
NCA	- Národný akreditačný orgán Kazachstanu (National Center of Accreditation of Kazakhstan)
OCO	- Odbor certifikačných orgánov a overovateľov
OECD	- Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OH&SMS	- Systémy manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (Occupational Health and Safety Management Systems)
OLIS	- Odbor akreditácie laboratórií, inšpekčných orgánov a SLP
PT	- Skúšky spôsobilosti (Proficiency testing)
R	- Rada
QMS	- Systém manažérstva kvality (Quality Management Systems)
SA	- Národný akreditačný orgán Slovinska (Slovenska Akreditacija)
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SFCS	- Certifikačný trvalo udržateľného obhospodarovania lesov (Sustainable Forest Certification Scheme)
SLP	- Správna laboratórna prax
SMU	- Slovenský metrologický ústav

SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
STU	- Slovenská technická univerzita
SZU	- Slovenská zdravotnícka univerzita
UKAS	- Národný akreditačný orgán Anglicka (United Kingdom Accreditation Service)
ÚNMS SR	- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
WG	- Pracovná skupina (Working Group)
ZP	- Zdravotnícke pomôcky